

طراحی ضابطه‌های ترکیبی جدید در رؤیت‌های هلال ماه: مزایا و مشکلات پیش‌رو

حمیدرضا گیاهی یزدی

عضو شورای مرکز تقویم مؤسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران، hgiahi@gmail.com

در نجوم دوره اسلامی و در سده گذشته در غرب، پژوهش‌های زیادی در جهت طراحی ضوابط گوناگون برای پیش‌بینی رؤیت پذیری هلال ماه صورت گرفته است. بسیاری از این ضوابط بر اساس مشخصه‌های محدودی رؤیت هلال ماه را پیش‌بینی می‌کنند در نتیجه در مواردی اختلافاتی میان آنها و رصد‌ها رخ می‌دهد. از این گذشته محدود ضوابطی به رؤیت هلال با تلسکوپ می‌پردازند. در پژوهش انجام شده، ضابطه‌ای چند مشخصه‌ای برای رؤیت هلال ماه با تلسکوپ عرضه می‌شود که همخوانی بهتری با رصد‌ها دارد. همچنین نتایج محاسبات و تطبیق آنها با رصد‌ها در نمودارهای دو بعدی و سه بعدی نمایش داده می‌شوند. در ضابطه جدید، مشخصه‌هایی از قبیل: فاصله ماه از زمین و انحطاط حدی خورشید در هنگام غروب ماه نیز مورد توجه قرار گرفته‌اند، در نتیجه ترکیب این مشخصه‌ها با برخی دیگر از مشخصه‌ها به دقت‌تر شدن پیش‌بینی‌ها کمک خواهد کرد. همچنین درباره اثر رؤیت هلال در روز و ارتباط آن با ضابطه جدید، بحث‌هایی به میان خواهد آمد.